

Projekt
z dnia 30 lipca 2009 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2009 r.

w sprawie szczegółowego sposobu ustalania środków własnych krajowych zakładów reasekuracji wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej

Na podstawie art. 223zw ust. 12 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób ustalania środków własnych krajowych zakładów reasekuracji wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;
- 2) udziale - należy przez to rozumieć posiadanie w stosunku do innego podmiotu:
 - a) statusu podmiotu dominującego w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539, z późn. zm.³⁾) lub
 - b) znaczącego udziału kapitałowego w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341), lub
 - c) uprawnienia do wykonywania większości praw głosu na podstawie umowy o zarządzanie, o której mowa w art. 7 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁴⁾), lub innej umowy o podobnym charakterze zawartej z innymi akcjonariuszami, współnikami lub udziałowcami;
- 3) zakładzie reasekuracji nadrzędnym - należy przez to rozumieć zakład reasekuracji, który posiada udział w zakładzie ubezpieczeń lub innym zakładzie reasekuracji;
- 4) zakładzie reasekuracji podrzędnym - należy przez to rozumieć zakład reasekuracji lub zakład ubezpieczeń, w którym inny zakład reasekuracji posiada udział;
- 5) podmiocie nadrzędnym - należy przez to rozumieć podmiot, który posiada udział w innym podmiocie;
- 6) podmiocie podrzędnym - należy przez to rozumieć podmiot, w którym inny podmiot posiada udział;
- 7) proporcji posiadanego udziału - należy przez to rozumieć wartość odpowiadającą sumie wszystkich procentowych zaangażowań zakładu reasekuracji nadrzędnego w kapitale zakładowym zakładu reasekuracji podrzędnego, wynikających z bezpośrednich i pośrednich

- powiązań kapitałowych, a w przypadku braku powiązań kapitałowych - wartość ustaloną przez organ nadzoru; w przypadku pośredniego powiązania kapitałowego procentowe zaangażowanie oblicza się jako iloczyn kolejnych zaangażowań kapitałowych;
- 8) udziale pośrednim - należy przez to rozumieć udział podmiotu nadrzędnego, polegający na zaangażowaniu kapitałowym podmiotu podrzędnego w inne podmioty;
 - 9) elementach dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności - należy przez to rozumieć:
 - a) posiadane przez zakład reasekuracji aktywa, spełniające warunki uznania za środki własne tego zakładu reasekuracji w rozumieniu art. 223zw ust. 1-10 i 13 ustawy, lub
 - b) posiadane przez zakład ubezpieczeń aktywa, spełniające warunki uznania za środki własne tego zakładu ubezpieczeń w rozumieniu art. 148 ust. 1-6 i art. 148a ustawy;
 - 10) wymogu wypłacalności - należy przez to rozumieć większą z dwóch wartości: margines wypłacalności lub kapitał gwarancyjny;
 - 11) nadwyżce albo niedoborze środków własnych - należy przez to rozumieć odpowiednio nieujemną albo ujemną różnicę pomiędzy środkami własnymi a wymogiem wypłacalności.

§ 3. 1. W przypadku krajowego zakładu reasekuracji nadrzędnego nadwyżkę albo niedobór środków własnych ustala się w sposób określony w § 12, z zastrzeżeniem § 4.

2. W przypadku krajowego zakładu reasekuracji, którego podmiotem dominującym jest dominujący podmiot ubezpieczeniowy, zagraniczny zakład reasekuracji z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej lub zagraniczny zakład ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, przy ustalaniu nadwyżki albo niedoboru środków własnych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem § 13.

§ 4. 1. Przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego uwzględnia się nadwyżkę albo niedobór środków własnych każdego zakładu reasekuracji podrzędnego, stosownie do proporcji posiadanego udziału zakładu reasekuracji nadrzędnego w zakładzie reasekuracji podrzędnym, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.

2. W przypadku gdy zakład reasekuracji podrzędny jest podmiotem zależnym zakładu reasekuracji nadrzędnego, zakład reasekuracji nadrzędny uwzględnia niedobór środków własnych, wykazywany przez zakład reasekuracji podrzędny w pełnej wysokości, niezależnie od proporcji posiadanego udziału.

3. Na wniosek zakładu reasekuracji nadrzędnego organ nadzoru może zezwolić na uwzględnienie niedoboru, o którym mowa w ust. 2, stosownie do proporcji posiadanego udziału w zakładzie reasekuracji podrzędnym, jeżeli odpowiedzialność zakładu reasekuracji nadrzędnego, posiadającego udział w zakładzie reasekuracji podrzędnym, za zobowiązania tego zakładu reasekuracji podrzędnego jest ściśle i jednoznacznie ograniczona do posiadanego udziału.

§ 5. 1. W celu uniknięcia uwzględniania tych samych elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności względem więcej niż jednego zakładu reasekuracji lub zakładu ubezpieczeń, przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego wyłącza się:

- 1) wartość aktywów zakładu reasekuracji nadrzędnego, które odpowiadają elementom dopuszczalnym na pokrycie wymogu wypłacalności któregośkolwiek zakładu reasekuracji podrzędnego;
- 2) wartość aktywów zakładu reasekuracji podrzędnego, które odpowiadają elementom dopuszczalnym na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji nadrzędnego;

3) wartość aktywów zakładu reasekuracji podrzędnej, które odpowiadają elementom dopuszczalnym na pokrycie wymogu wypłacalności jakiegokolwiek innego zakładu reasekuracji podrzędnej tego zakładu reasekuracji nadrzędnej.

2. Wyłączenia aktywów, o których mowa w ust. 1, nie dokonuje się, jeżeli są one uwzględniane przy ustalaniu środków własnych zgodnie z art. 223zw ust. 1-10 i 13 ustawy.

§ 6. 1. Przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej uwzględnia się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu reasekuracji podrzędnej, pod warunkiem że odpowiada on wartości elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności tego zakładu reasekuracji podrzędnej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku gdy nieopłacony kapitał zakładowy zakładu reasekuracji podrzędnej stanowi zobowiązanie zakładu reasekuracji nadrzędnej, przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej wyłącza się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu reasekuracji podrzędnej w części, w jakiej odpowiada zobowiązaniu zakładu reasekuracji nadrzędnej.

3. Jeżeli nieopłacony kapitał zakładowy zakładu reasekuracji nadrzędnej stanowi zobowiązanie zakładu reasekuracji podrzędnej, przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej wyłącza się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu reasekuracji nadrzędnej w części, w jakiej odpowiada zobowiązaniu zakładu reasekuracji podrzędnej.

4. Jeżeli nieopłacony kapitał zakładowy zakładu reasekuracji podrzędnej stanowi zobowiązanie ze strony innego zakładu reasekuracji podrzędnej w stosunku do tego samego zakładu reasekuracji nadrzędnej, przy ustalaniu środków własnych tego zakładu reasekuracji nadrzędnej wyłącza się wartość nieopłaconego kapitału zakładowego zakładu reasekuracji podrzędnej w części, w jakiej odpowiada zobowiązaniu innego zakładu reasekuracji podrzędnej.

5. Wyłączenia wartości nieopłaconego kapitału zakładowego, o których mowa w ust. 2-4, nie dokonuje się, jeżeli przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej aktywa odpowiadające wartości tego nieopłaconego kapitału zakładowego zostały wyłączone zgodnie z § 5 ust. 1.

§ 7. Przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej mogą zostać uwzględnione przyszłe zyski zakładu reasekuracji podrzędnej wykonującej działalność w dziale I załącznika do ustawy, w takiej wysokości, w jakiej są dopuszczone na pokrycie wymogu wypłacalności tego zakładu reasekuracji podrzędnej.

§ 8. W przypadku gdy organ nadzoru uzna, że niektóre elementy środków własnych zakładu reasekuracji podrzędnej, inne niż wymienione w § 6 i 7, nie mogą być efektywnie postawione do dyspozycji zakładu reasekuracji nadrzędnej, elementy te mogą zostać uwzględnione przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej w wysokości, w jakiej są dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnej.

§ 9. Suma wartości elementów uwzględnianych przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnej, o których mowa w przepisach § 6, 7 i 8, nie może przekroczyć wysokości wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnej.

§ 10. 1. Przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego nie uwzględnia się żadnych elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności, które wynikają z wzajemnych powiązań finansowych między tym zakładem i:

- 1) podmiotem podrzędnym tego zakładu reasekuracji;
- 2) podmiotem nadrzędnym tego zakładu reasekuracji;
- 3) podmiotem podrzędnym podmiotu wymienionego w pkt 2.

2. Powiązania finansowe, o których mowa w ust. 1, polegają w szczególności na:

- 1) posiadaniu przez zakład reasekuracji lub jego podmiot podrzędny udziału w innym podmiocie, który bezpośrednio lub pośrednio posiada elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji, lub
- 2) udzieleniu przez zakład reasekuracji lub jego podmiot podrzędny pożyczki innej jednostce, która bezpośrednio lub pośrednio posiada elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności tego zakładu reasekuracji.

3. Przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego nie uwzględnia się elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnego, jeżeli posiadanie elementów jest wynikiem wzajemnych powiązań finansowych, o których mowa w ust. 2, pomiędzy zakładem reasekuracji podrzędnym a innym podmiotem podrzędnym w stosunku do zakładu reasekuracji nadrzędnego.

§ 11. 1. W przypadku gdy zakład reasekuracji nadrzędny posiada udział w więcej niż jednym zakładzie reasekuracji podrzędnym, przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego uwzględnia się wszystkie zakłady reasekuracji podrzędne.

2. W przypadku gdy zakład reasekuracji nadrzędny posiada udział pośredni w zakładzie reasekuracji podrzędnym poprzez inny zakład reasekuracji podrzędny, ustalenia środków własnych należy dokonać na poziomie każdego zakładu reasekuracji podrzędnego, który jest zakładem nadrzędnym co najmniej jednego zakładu reasekuracji podrzędnego. Przepisu zdania poprzedniego nie stosuje się, jeżeli zakład reasekuracji podrzędny jest uwzględniany przy ustalaniu środków własnych podmiotu nadrzędnego.

3. W przypadku gdy zakład reasekuracji nadrzędny posiada udział pośredni w zakładzie reasekuracji podrzędnym poprzez dominujący podmiot ubezpieczeniowy, przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego należy uwzględnić dominujący podmiot ubezpieczeniowy. W tym celu dominujący podmiot ubezpieczeniowy, niebędący zakładem reasekuracji lub zakładem ubezpieczeń, powinien być traktowany jak zakład reasekuracji lub zakład ubezpieczeń z wymogiem wypłacalności równym zeru, przy zastosowaniu przepisów dotyczących dopuszczalności elementów na pokrycie wymogu wypłacalności.

4. W przypadku gdy zakład reasekuracji podrzędny ma siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, to przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego uwzględnia się teoretyczny wymóg wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnego, ustalony przy odpowiednim zastosowaniu przepisów ustawy. Za środki własne, stanowiące pokrycie teoretycznego wymogu wypłacalności takiego zakładu reasekuracji podrzędnego uważa się elementy spełniające warunki uznania ich za środki własne zgodnie z przepisami ustawy, a do ich wyceny stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694, z późn. zm.⁵⁾), z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Jeżeli przepisy obowiązujące w państwie siedziby zakładu reasekuracji podrzędnego przewidują wymóg uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności reasekuracyjnej lub działalności ubezpieczeniowej oraz wymogi co do wypłacalności co najmniej porównywalne z wymogami określonymi w ustawie, przy ustalaniu środków własnych zakładu reasekuracji

nadrzędnego uwzględnia się wymogi co do wypłacalności oraz elementy na ich pokrycie zgodnie z prawem tego państwa. Jeżeli ten zakład reasekuracji podrzędny wykonuje działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji, a w państwie jego siedziby przewiduje się regulacje wyłącznie w odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej, ustala się teoretyczny wymóg wypłacalności oraz stan posiadania elementów na jego pokrycie przy odpowiednim zastosowaniu obowiązujących przepisów tego państwa odnoszących się do działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej.

6. Jeżeli organ nadzoru nie posiada wiarygodnych informacji dotyczących zagranicznego zakładu reasekuracji podrzędnego, a w szczególności zakładu reasekuracji lub zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, niezbędnych do ustalenia środków własnych zakładu reasekuracji nadrzędnego, niezależnie od powodu braku tych informacji, z elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji nadrzędnego wyłącza się akcje i inne aktywa finansujące kapitały własne tego zagranicznego zakładu reasekuracji podrzędnego. W takim przypadku niezrealizowane zyski, związane z udziałem w tym zagranicznym zakładzie reasekuracji podrzędnym, nie mogą być uznane za elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji nadrzędnego.

§ 12. 1. Nadwyżkę albo niedobór środków własnych, w stosunku do wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji nadrzędnego, ustala się jako różnicę pomiędzy:

1) sumą:

- a) elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji nadrzędnego, ustalonych z zastosowaniem przepisów § 5-11, oraz
- b) elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnego ustalonych z zastosowaniem przepisów § 5-11, stosownie do proporcji posiadanego udziału zakładu reasekuracji nadrzędnego w tym zakładzie reasekuracji podrzędnym,

a

2) sumą:

- a) wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji nadrzędnego oraz
- b) części wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnego, odpowiadającej proporcji posiadanego udziału zakładu reasekuracji nadrzędnego w tym zakładzie reasekuracji podrzędnym.

2. W przypadku gdy udział zakładu reasekuracji nadrzędnego w zakładzie reasekuracji podrzędnym jest pośredni, należy w pozycji, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz w ust. 1 pkt 2 lit. b, uwzględnić odpowiednią część elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnego lub odpowiednią część wymogu wypłacalności zakładu reasekuracji podrzędnego, stosownie do § 4.

§ 13. 1. W przypadku krajowego zakładu reasekuracji, o którym mowa w § 3 ust. 2, którego podmiot dominujący nie podlega nadzorowi w kraju członkowskim Unii Europejskiej, ustalenie nadwyżki albo niedoboru środków własnych krajowego zakładu reasekuracji następuje z poziomu dominującego podmiotu ubezpieczeniowego niebędącego zakładem reasekuracji lub zakładem ubezpieczeń, zagranicznego zakładu reasekuracji z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej lub zagranicznego zakładu ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej.

2. Na potrzeby ustalenia nadwyżki albo niedoboru środków własnych krajowego zakładu reasekuracji zgodnie z ust. 1 podmiot wymieniony w ust. 1 traktuje się jak zakład reasekuracji lub zakład ubezpieczeń, przyjmując:

- 1) wymóg wypłacalności w wysokości zero dla dominującego podmiotu ubezpieczeniowego;
- 2) wymóg wypłacalności wynikający z zastosowania § 11 ust. 4 dla zakładu reasekuracji mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej;
- 3) wymóg wypłacalności wynikający z zastosowania § 11 ust. 4 dla zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej,

a także stosując przepisy ustawy w zakresie elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności.

3. Jeżeli organ nadzoru nie posiada wiarygodnych informacji dotyczących podmiotu podrzędnego, niezbędnych do ustalenia środków własnych krajowego zakładu reasekuracji zgodnie z niniejszym przepisem, niezależnie od powodu braku tych informacji, z elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności podmiotu nadrzędnego wyłącza się akcje i inne aktywa finansujące kapitały własne tego podmiotu podrzędnego. W takim przypadku niezrealizowane zyski związane z udziałem w tym podmiocie podrzędnym nie mogą być uznane za elementy dopuszczalne na pokrycie wymogu wypłacalności podmiotu nadrzędnego.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341 i Nr 97, poz. 802.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 235, poz. 1734 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 231, poz. 1547.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 208, poz. 1540, z 2008 r. Nr 86, poz. 524, Nr 118, poz. 747, Nr 217, poz. 1381 i Nr 231, poz. 1547 oraz z 2009 r. Nr 13, poz. 69, Nr 42, poz. 341 i Nr 104, poz. 860.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540, z 2008 r. Nr 63, poz. 393, Nr 144, poz. 900, Nr 171, poz. 1056, Nr 214, poz. 1343 i Nr 223, poz. 1466 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649 i Nr 91, poz. 742.

Uzasadnienie

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 42, poz. 341), mającej na celu implementację do polskich przepisów postanowień dyrektywy 2005/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie o reasekuracji (zmieniającej m.in. dyrektywę 98/78/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń w ubezpieczeniowych grupach kapitałowych i dyrektywę 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie ubezpieczeń na życie) oraz wynikającym z ww. ustawy upoważnieniem ustawowym do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 223zw ust. 12 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, konieczne jest wydanie rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu ustalania środków własnych krajowych zakładów reasekuracji wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej.

Ustawa z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz niektórych innych ustaw, wyodrębniła z działalności ubezpieczeniowej działalność reasekuracyjną i wprowadziła nowe podmioty działające na rynku ubezpieczeniowym – zakłady reasekuracji, które zgodnie z dotychczasowymi przepisami były traktowane jako zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność wyłącznie w zakresie reasekuracji.

Przepisy proponowane w niniejszym rozporządzeniu oraz proponowane w równoległej nowelizacji analogicznego rozporządzenia dla zakładów ubezpieczeń uwzględniają zmienione przepisy zawarte w załącznikach I i II do dyrektywy 98/78/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie nadzoru dodatkowego nad zakładami ubezpieczeń w ubezpieczeniowych grupach kapitałowych.

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, szczegółowe zasady ustalania wysokości środków własnych zakładów reasekuracji wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej regulowało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania środków własnych krajowych zakładów ubezpieczeń wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej (Dz. U. Nr 20, poz. 156). W konsekwencji wysokość marginesu wypłacalności, kapitału gwarancyjnego, środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności i środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego krajowych zakładów reasekuracji były ustalane zgodnie z wymogami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i wydanych na jej podstawie rozporządzeń wykonawczych odnoszących się do zakładów ubezpieczeń. W przypadku zagranicznych zakładów reasekuracji mających siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, będących podmiotami podrzędnymi krajowego zakładu reasekuracji teoretyczny wymóg wypłacalności oraz wartość środków własnych na pokrycie teoretycznego wymogu wypłacalności były ustalane przy odpowiednim zastosowaniu przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej, dotyczących gospodarki finansowej zakładów ubezpieczeń oraz przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr. 76, poz. 694, z późn. zm). Zgodnie z przepisami § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2006 r. w przypadku zagranicznych zakładów reasekuracji z siedzibą w państwach nie będących państwami członkowskimi Unii Europejskiej zalecano ustalanie wymogu wypłacalności oraz wysokości środków własnych na pokrycie wymogu wypłacalności zgodnie z prawem tego państwa, jeżeli przepisy obowiązujące w tym państwie przewidywały

wymogi odnośnie zezwolenia na wykonywanie działalności oraz wypłacalności co najmniej porównywalne z wymogami określonymi w ustawie o działalności ubezpieczeniowej.

Struktura i treść niniejszego projektu rozporządzenia jest analogiczna do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania środków własnych krajowych zakładów ubezpieczeń wchodzących w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej. Poniżej zostały przedstawione podstawowe różnice w stosunku do dotychczasowego rozporządzenia (analogiczne zmiany zostały przygotowane również dla zakładów ubezpieczeń):

- 1) w wyniku wyodrębnienia zakładów reasekuracji i związaną z tym zmianą definicji ubezpieczeniowej grupy kapitałowej w słowniku stosowanych w rozporządzeniu pojęć proponuje się zdefiniowanie: „zakładu reasekuracji nadrzędnego” jako „zakładu reasekuracji, który posiada udział w innym zakładzie reasekuracji lub zakładzie ubezpieczeń”, a „zakładu reasekuracji podrzędnego” jako „zakładu reasekuracji lub zakładu ubezpieczeń, w którym inny zakład reasekuracji posiada udział”;
- 2) projekt rozporządzenia przewiduje zmiany w definicji „elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności” polegające na uwzględnieniu zakładów reasekuracji oraz elementów dopuszczalnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego. Wymóg wypłacalności jest określony jako większa z dwóch wartości: marginesu wypłacalności lub kapitału gwarancyjnego. Środki własne zakładu reasekuracji (zakładu ubezpieczeń) na pokrycie marginesu wypłacalności oraz środki własne na pokrycie kapitału gwarancyjnego stanowią odrębne wielkości. W konsekwencji w definicji „elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności” dla zakładów reasekuracji należy odwołać się do art. 223zw ust. 1-10 i 13 ustawy (przepis art. 223zw ust. 13 ustawy należy również uwzględnić w § 5 ust. 2 rozporządzenia), natomiast w stosunku do zakładów ubezpieczeń - oprócz art. 148 ust. 1-6 ustawy - należy odwołać się również art. 148a ustawy. Ponadto, proponuje się doprecyzowanie dotychczasowego przepisu § 13 ust. 2 rozporządzenia, poprzez zobowiązanie zakładów reasekuracji do stosowania przepisów ustawy w zakresie elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności (co w wyniku zmiany definicji „elementów dopuszczalnych na pokrycie wymogu wypłacalności” obejmie również elementy dopuszczalne na pokrycie kapitału gwarancyjnego);
- 3) w przepisie § 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia proponuje się wpisać aktualne brzmienie tytułu ustawy, do której ten przepis się odwołuje (ustawa z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego);
- 4) zakres podmiotowy § 3 ust. 2 rozporządzenia, uwzględnia fakt wyodrębnienia reasekuratorów wyłącznych jako samodzielnych podmiotów działających na rynku ubezpieczeniowym. W konsekwencji proponowany przepis określa - obok zagranicznych zakładów ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej – zagraniczne zakłady reasekuracji z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej. Analogiczne rozwiązania zawiera § 13 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia;
- 5) przepis § 7 projektu rozporządzenia, oprócz zakładów ubezpieczeń na życie, uwzględnia również zakłady reasekuracji wykonujące działalność reasekuracyjną w zakresie reasekuracji ubezpieczeń na życie, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy. Przy czym przepis ten powinien odnosić się zarówno do zakładów reasekuracji wykonujących działalność

reasekuracyjną wyłącznie w dziale I, jaki i do zakładów reasekuracji wykonujących działalność reasekuracyjną jednocześnie w dziale I i II załącznika do ustawy;

- 6) przepis § 11 projektu rozporządzenia, odnośnie zagranicznych zakładów reasekuracji, ogranicza jego zastosowanie do zakładów reasekuracji z siedzibą w państwach niebędącymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, w których nie obowiązują przepisy dotyczące uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności reasekuracyjnej oraz wypłacalności zakładów reasekuracji co najmniej porównywalne z wymogami określonymi w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Proponowana zmiana jest skutkiem implementacji przez państwa Unii Europejskiej do krajowych porządków prawnych przepisów dyrektywy 2005/68/WE w sprawie reasekuracji, w której określono zasady ustalania wymogu wypłacalności oraz wysokości środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności i środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego zakładów reasekuracji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1) Podmioty, na które oddziałuje projekt:

projekt rozporządzenia będzie oddziaływał na zakłady reasekuracji wchodzące w skład ubezpieczeniowej grupy kapitałowej;

2) wyniki przeprowadzonych konsultacji:

projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony z Komisją Nadzoru Finansowego, Polską Izbą Ubezpieczeń, Rzecznikiem Ubezpieczonych, Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym, Stowarzyszeniem Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polskim Stowarzyszeniem Aktuariuszy, Krajową Radą Biegłych Rewidentów, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce, Izbą Zarządzających Funduszami i Aktywami, Izbą Gospodarczą Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Polską Izbą Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Komitetem Standardów Rachunkowości;

3) przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego,

b) rynek pracy:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na rynek pracy,

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość i funkcjonowanie przedsiębiorstw,

d) sytuację i rozwój regionalny:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny;

4) źródła finansowania, obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego:

projekt rozporządzenia nie wymaga dodatkowych środków finansowych, ani nie skutkuje obciążeniem budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.